

(המשך מעמוד 19)

רק אחת מהו העברה להעדה — ודחא הפחות חשובה בהן. הסיבה הצעה זו היתה זהה לגמרי עם הצעה של ויקטור שפוטוב, שהיחלט להעבירה לוועדה מטעמי נימוס קואליציוני. אפילו המערך לא העז להתנגד להעברת הצעה שלנו, כשהוא מעביר הצעה זהה של מפ"ם. אך הוא נמנע מהצבעה (ללא הנמקה). וסנן שרהפנים, ישראל בן-מאיר, הבהיר לגמרי בתשובתו כי בתוך הוועדה יפעל נגד העברת שתי החוקים גם יחד.

הצעות אלה, שהועברו, נגעו לעניין צדדי נידא — קיצור תקיפת הבחירות והנכלת היצאות הבחירות. לעומת זאת נידחו עלידי כל הסיעות (מחוץ לרשימה) הצעותינו העיקריות. הן נכללו בחוק ארוך ומפורט של 32 טעמים, שהוכן עלידי ועדת-משפטים בנציחו של עורך-הדין אמנון זכרונ. הוא מניסס על נסיגה של אלף המתנדבים של תנועת העולם הזה — כוח חדש בעת הבחירות האחרונות. עיקר ההצעות:

(1) כל אזור שמלאו לו 18 שנה בי יום הבחירות — יהיה בעל זכות בחירה. כך נאמר בחוקיסוד-הכנסת — אך המציאות סותרת זאת. כיום יכול לבחור רק בן 18 ועשרה חודשים, כי היום הקובע נקבע עשרה חודשים לפני הבחירות.

(2) כל חייל צריך להיות בעל זכות הבחירות. "מי שדי מבוגר כדי למות על פי צי הכנסת, הוא גם די מבוגר כדי לבחור בעד הכנסת. זהו צו אלמנטרי של צדק".

(3) כל אזור ישראל — בחוק-לארץ וי בים — יהיה זכאי לבחור. הבחירות תיערכנה על סיון האוניות או בנציגות ישראל בחו"ל. "כך זה נהוג בארצות-הברית. כך זה צריך להיות נהוג אצלנו. דחא מדינה זו, היוגלת בעליה והלוחמת בירידה — איך היא מנתקת באופן שרירותי את זיקתו של האזרח שלה אליה, בעת שהייתה בחו"ל?"

(4) לכל סיעה של הכנסת היוצאת יהיה סגן-יושב-ראש בוועדת הבחירות. זה דרוש, כי ליושב-ראש ולסגניו יש שליטה דיקטטורית על ניהול מערכת הבחירות. סיעות שאינן מיוצגות אינן זכאיות, אפילו לקבל אינפורמציה על הנעשה. יש אינפורמציה שאינה נמסרת אפילו לסגנים, ורק היוזר ופקידיו יודעים אותם. הפקיד יודע לאין שיעור יותר מנבחר-הציבור.

(5) תורחב ביקורת הסיעות בוועדה הזו. אזורי, גם שם שולטים שלושה סגנים כיפה. השופט העומד בראש משמש, לעיתים קרובות, ככיסוי להכרעות שאין לו השפעה עליהם. כיושב-ראש יש לו קול אחד בלבד, ורוב קובע.

(6) לכל סיעה יהיה חבר בכל וועדת קצפי. זוהי נקודה מכרעת. כי וועדת-הקלפי היא אוטונומית, והיא הקובעת למעשה את תוצאות הבחירות. כל עירעור על החלטתו נדון כשולן מראש. אולם בה יש נציגות לסיעות בידדות בלבד. לאחרות יש "משקיפים"

(7) מי שחזות על רשימת-מועמדים חדשה — אינו יכול לחזור בו. חתם בתום-לב, חתימתו לא זויפה — זוהי חתימה סופית. במערכה האחרונה הופעלו סוכני שירותים מסויימים כדי להכריח חותמים — באימים ובסחיטה — לבטל חתימות שחתמו. השופט לנדוי התנגד לכך — והגיע המון למנוע שערוריה זו באמצעות החוק.

(8) כל מועמד יצהיר אמונים למדינת ישראל. כאן אנו מגיעים לפסילת הרשימה הערבית הסוציאליסטית, בטענה שאינה מכירה ביום-המדינה. זהו פתח לפסילת רשימות נוספות — היום ערבית, מחר עירבית. אנו מציעים פתרון פשוט: יצהיר המועמד הצהרה בדומה לחבר-כנסת, וכך ייקבע שהוא מכיר במדינה.

(9) תונה הצבעה באמצעות מכונות. השיטה הנהוגה כיום, של פתקים, היא אינפנטילית, ומתאימה יותר לכתריאלבקה מאשר למדינה ריבונית. היא פתחת פתח אינסופי לשחיתות, לזיופים, להעלמת פתקים, לפסילת פתקים עלידי קישקושים, להטעיית הציבור עלידי הדפסת פתקים מזוייפים ובליתי-חוקיים, ועוד. "אנו נתקלים בשיטות אלה, ואין לנו ספק שהן עלו לנו באתם אלף חמש מאות הקולות שחסרו לנו למנדט השני".

(10) ועדת-הבחירות תהיה כפופה לביקורת בית-המשפט הגבוה לצדק. עירעורים על תוצאות הבחירות יוגשו לבית-המשפט העליון. כיום נוצר מצב מחפיר — שאינו יודע די צורכו לאזרח — שאין לבית-המשפט כמעט שום סמכות למנוע זיופים, להילחם בשחיתות ולהבטיח את טוהר הבחירות. כל זה נמסר לעסקני המפלגות עצמם, שהם המעוניינים בתוצאות הבחירות.

(11) יהיה פיקוח יעיל על הצבעת החיילים. "לרשימה שלנו יש בכך עניין מיוחד. קיבלנו פי שלושה יותר קולות חיילים מאשר קולות אזרחיים. בכל זאת יש לנו ספקות חמורים — יותר מספקות — לגבי כשרות הבחירות בקלפיות צבאיות מסויימות. משקיפים שלנו נכנסו בטעות לקלפי צבאית, ונכחו לדעת שאין שם פתקים אלא של מפלגות מסויימות — וכאשר גילה זאת, העמידו אותו לדון על חריה לשלש צבאי. היו קלפיות שבהן למעלה ממחצית החיילים הצביעו, כביכול, פעמים — בקלפי אזרחית בבית ובקלפי צבאית. יש לנו חשש שכאן פועלת שיטה מחוכמת של זיוף, ולא אכנס כאן לפרטים".

נימקנו הצעה זו כלהלן: "אנחנו מציעים לכל רשימה תהיה נציגות בכל ועדת-קלפי צבאית. אין אדם פסול מבחינה בטחונית משום שהוא שייך למפלגה קטנה, ושייכות למפלגה גדולה אינה ערובה שהאדם אינו מרגל. כל רשימה תגיש את רשימת נציגיה בועדת-הקלפי הצבאית. שרית-הבטחון יבדוק את השמות ויפסול — באישור ועדת-החוק — והבטחון — מי שיש לגביו סיבה אישית, הפוסלת אותו מלשמש נציג בועדת-קלפי צבאית." (12) יבוסל הנהגה הפסול והבלתי-דמוקרטית של הסכמי-הזיופים.

(13) תקופת הבחירות תוגבל לששה שבועות. במשך חצי שנה לפני הבחירות לא תיערכנה בחירות בשום מיסר ציבורי גדול, כגון ההסתדרות או העירייה, כי הדבר מאפשר את עקיפת החוק האוסר בתקופה זו תעמולת-בחירות לכנסת. שהרי בכל הבחירות האלה מופיעות אותן המפלגות, עם אותן אורחות.

סיכמנו את הצעותינו: "חוק הבחירות הקיים מגביר את הרושם, שהשלטון הוא בידי פדרציה של מפלגות גדולות. חוק-הבחירות כולו הוא מלאכת-מחשבת של הפדרציה הזאת. הוא בא לשמור על האינטרס של קומץ מפלגות גדולות נגד כל כוח חדש במדינה."

דבר זה הוכח מיד בצורה ניצחת בהצבעה: גם המערך וגם מפלגות גדולות. יחד עם רוב רפ"י (אך לא דויד בן-גוריון), שנמנע באופן הפגנתי ומפ"ם, הצביעו נגד העברתה להעדה.

השופט לנדוי
"סוכני שירותים מסויימים"

מרלן והנכרים
בלי שוויץ

אנשים

המבצעים החום

למה מעשנת מזכירת מפא"י גוהדה מאיר סיגוריות בלי פילטר? הסבירה: "אם למות מסגירות, או לפחות למות בהנאה". גוהדה זר, כתב ידיעות אחרונות בי נתניה, לא ידוע דחא כמי שלוחם למען ביטול המימשה-צבאי או למען שחי זכויות לערביי ישראל. אך אלוהת-המסורה אינן מבחינות כנראה בכך. כשהתנפלו השוטרים על משתתפי שירת-האחחה (עמ' 14-15), הלמו גם בראשו של זר. מי שאומר כי הספורט בישראל אינו קשור בפוליטיקה, אינו מבין דבר, או שאינו יודע כלל, כי ראש המועצה המקומית של טירה, איברי-הים הירוק, קיבל השבוע מכתב רצוף אימים ועלבונות, חתום עלידי "היד הציר גית הנוקמת". העילה למכתב: משחק כדור רגל שנערך לפני שבועיים בין קבוצת הפועל תל-מונז לבין קבוצת הפועל טירה, שנסתיים בתיקו ובמהומות. שדרנית קול-ישראל, יעל בן-יהודה, שהתפרסמה לאחר רונה בעקבות סירובה לשדר סיסמות פיר-סימת למכונית הגרמנית פולסקוואנג, זכתה השבוע לפירסום כעתון הערב הנפוץ ביותר בברלין המערבית, ברלינר צייטונג.

הסיפור, שהופץ כנראה כבדיחה, כאילו יש ליעל עצמה מכונית פולסקוואנג, הינו משרל כל כל יסוד. מנהלי הדיסקוטק הירושלמי פוסטקס הם האיש הכי גבוה בירושלם ליב, דן בירון, והאיש הכי חזק בה, אברי-הים ("סרבלול"). גאנה, השבוע הנהיגו השניים חידוש מקורי, כשהנכו בדיסקוטק בית-קפה מיוחד לשעות היום, שידמה לי מועדון-הרחבות, בו יגישו סטודנטיות יפה פיות קפה ללקוחות, ותונגן בו ברציפות מוסיקה קלאסית. בירושלמי מספרים כי ראש העיר, טדי קולק, הוזמן לפתיחה, אך סירב לבוא מפני שלא היבטחה הכשרות במקום. גם לטבריה יש כבר, החל מן השבוע, דיסקוטק משלה, בשם ויסקי-אנגו, אח לשני הדיסקוטקים בעלי איתו השם הקיימים כבר בחיפה ובתל-אביב. הייחוד של הדיסקוטק הטברייני יהיה במלצות ריות הצרפתיות שבו, שהיו בעבר רקדניות באיפרטה סילבה נסיכת הצארדזש, ושנשארו בישראל אחרי שיתר חברותיהן חזרו ליצרפת.

המפצץ החום, יעז לו המראיין לא ליפרסם פרט זה ברבים. "אצלנו לא אוהבים שהווייז", הסביר לספורטאי הישראלי, "וגם אנשים חומים לא רצויים פה". שחקן הבימה אברהם רזנאי שלא הופיע, כיודע, להצגת אוליבר, אחרי שהנהלת התיאטרון לא פירסמה את שמי כפי שדרש,

קיבל מהבימה מכתב פיטורין. על המכתב חתמה מזכירת הנהלת הבימה ליד טני צר, שהיא במיקרה גם רעייתו של רונאל. הזמרת הניצחת מרלן דיטריך הגיעה לישראל כשהיא נושאת עימה את רגליה המפורסמות, שהן ניצחיות לפחות כמות. היא לא אוהבת להשחין בהן, אלא אם כן מכריחים אותה, כפי שקרה לה לראונה בסדני שבאוסטרליה (ראה תמונה). שם הקיפו אותה אלפי גברים נלהבים, חסמו בפניה את הדרך, נשאו אותה והעמידו אותה על ארגז וצעקו: "לראות את הרגליים! לראות את הרגליים!" אות את הרגליים! מרלן נכנעה לבסוף, הראתה להם איתן. המטוס שהביא לראשן את השחקן הצרפתי מייק מארשל, הקדים את בואו לנמלה-התעופה בליד בחצי שעה. מארשל נשאר ללא מקבלי פנים, לא ידע לאן לפנות, אך השמועה על בואו עשתה לה כנפיים, ותוך דקות ספורות הוקף עלידי מרבית הדיילות שהיו אותה שעה בלוד, שרבו ביניהן על הזכות לבליט במחיצתו, עד שיבואו אנשי פורטונה לקבלו. דרך אגב: אמו של מייק, השחקנית מישל מורגאן, שיחקה אף היא בסרט בשם פורטונה, בהשתתפות בורכיל. הי פורטונה הצרפתי הוצג בארץ בזמנו בשם האוסר הגנוב.

★ ★ ★

פסוקי השבוע

● שרי-החוק אכא אבן: "הצדק תמיד מנצח, אם יש לו את מספר הקולות הדרוש".

● הפיומונאי ירדי מנוסי: "קשה להבין מדוע הסורים יורים בגבול — הרי אצלם אין עכשיו דיונים על חקציב".

● עורך "יריעות אחרונות" הי ד"ר הרצל רוזנבלום: "תגובתנו על האש הסורית היתה מוצלחת — וכל זאת, חרף פתאומיות התקפתם עלינו".

● ראשי-עיריית תל-אביב, מרי רבי נמיר, על גולדה מאיר: "משחר נעור יך לית את מסכת פעליך ענותיירות, חן וקסם, בינה ופאתוס, וכוננות חלוצית מחידת".

● גוהדה מאיר עז עצמה: "חייתי תמיד עם קשיים, נאבקתי עימם וזכיתי רק לטוב".

● המויונר המנוח בידי רח, מקים גן הפסלים בירושלים, זמן קצר לפני מותו: "אם הישראליים מקריבים את חייהם, יכול אני להקריב כמה טונות של נחושת לפסלים".

● מזכיר מפא"י לשעבר, ראובן ברקת, על חברו למפלגה שרגא נצר: "הוא דומה לבורא — גוף אחד בעל הרבה זרועות, המטפלות בכל שטחי המפלגה".

● ח"כ רפ"י שמעון פרס: "מי שמזמין לחץ מדיני — הלחץ בא לי".